

ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) Tobacco Control Research and Knowledge Management Center (คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 108 ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 064-585-3818 โทรสาร 02-201-1729 http://www.trc.or.th E-mail: webmaster@trc.or.th

ที่ ศจย. ว.133/2562

ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
เลขรับ..... 5180	เลขรับ..... 6556
วันที่..... 3 ก.ย. 2562	วันที่..... 2 ก.ย. 2562
เวลา..... 10.04	เวลา..... 17.42
20 สิงหาคม พ.ศ. 2562	

เรื่อง ประกาศชุดโครงการวิจัยควบคุมยาสูบที่สำคัญของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ ศจย. (ประจำปี พ.ศ. 2562 - 2563)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศชุดโครงการวิจัยควบคุมยาสูบที่สำคัญ (ประจำปี พ.ศ. 2562 - 2563)


กองบริหารงานวิจัย
เลขที่รับ..... 6166
วันที่..... 3 ก.ย. 2562
เวลา..... 14:55

ด้วยศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ภายใต้การสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการดำเนินโครงการวิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ มีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานวิจัยเพื่อการควบคุมยาสูบ ให้กับอาจารย์ นักวิชาการ หรือนักวิจัยทั่วไป โดยเฉพาะงานวิจัยที่มีผลนำไปสู่การผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สามารถประยุกต์นำไปสู่นโยบายระดับประเทศได้ และงานวิจัยที่นำไปสู่การรณรงค์ภาคส่วนในสังคม เพื่อตอบสนองต่อการควบคุมยาสูบของประเทศไทย ซึ่งหัวข้อชุดโครงการวิจัยควบคุมยาสูบที่สำคัญมี 8 ประเด็น (รายละเอียดดังเอกสารแนบ) นั้น


ในการนี้ ศจย. ขอประกาศให้การสนับสนุนอาจารย์ นักวิชาการ หรือนักวิจัยทั่วไป ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐ/ภายใต้กำกับของรัฐ ผู้ที่สนใจและมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ สามารถขอรับทุนสนับสนุนจาก ศจย. ได้ โดยศึกษารายละเอียด หลักเกณฑ์ และคุณสมบัติ พร้อมทั้งดาวน์โหลดแบบฟอร์มในการสมัครขอรับทุนได้ทางเว็บไซต์ [www.trc.or.th](http://www.trc.or.th) เมนูศูนย์ข้อมูล-หัวข้อทุนวิจัย ได้ตั้งแต่เดือน สิงหาคม - วันที่ 30 พฤศจิกายน 2562

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อโปรดพิจารณา


ขอแสดงความนับถือ

  
(นายชัยเบญญา ภักดิ์)  
ผู้อำนวยการกองบริหารงานกลาง

- 2 ก.ย. 2562

  
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์รณชัย คงสกนธ์)  
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ  
เรียน ผู้อำนวยการกองบริหารงานวิจัย  
เพื่อโปรดพิจารณาคำเนินการประชาสัมพันธ์ต่อไป

สอบถามข้อมูล และส่งเอกสารได้ทาง Email: [trcresearch1@gmail.com](mailto:trcresearch1@gmail.com)

  
(ศาสตราจารย์มนต์ชัย ดวงจินดา)  
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ  
- 3 ก.ย. 2562



## ประกาศชุดโครงการวิจัยควบคุมยาสูบที่สำคัญของ ศจย.

ประจำปี พ.ศ. 2562 - 2563

ด้วยศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานวิจัยเพื่อการควบคุมยาสูบ ให้กับนักวิชาการหรือนักวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยที่มีผลนำไปสู่การผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สามารถประยุกต์นำไปสู่นโยบายระดับประเทศและงานวิจัยที่นำไปสู่การรณรงค์ภาคส่วนในสังคมเพื่อตอบสนองต่อการควบคุมยาสูบของประเทศไทยได้ โดยอิงกรอบอนุสัญญาเพื่อการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (Framework Convention on Tobacco Control WHO: FCTC) ภายใต้บริบทของสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องไปกับยุทธศาสตร์ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ตลอดจน มาตรการตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

### ชุดโครงการวิจัยควบคุมยาสูบที่สำคัญใน 8 ประเด็น มีดังนี้

1. มาตรการการควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชน
2. มาตรการตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบ
3. การวิจัยทางเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขเพื่อการผลักดันนโยบายด้านการควบคุมยาสูบของประเทศไทย
4. มาตรการป้องกันนักสูบหน้าใหม่
5. มาตรการด้านการเลิกบุหรี่
6. มาตรการเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ
7. มาตรการติดตามการทำการตลาดของบริษัทบุหรี่และผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ๆ
8. มาตรการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

โดยในแต่ละชุดโครงการวิจัย จะประกอบด้วยหัวข้อวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

#### 1. โภทย์วิจัยในประเด็น เรื่องมาตรการการควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชน

การควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชนจัดเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความยั่งยืนในเรื่องสุขภาพให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนอย่างถ้วนหน้าซึ่งปัจจุบัน พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีกลไก

คณะกรรมการจังหวัด ซึ่งมีบทบาทในเรื่องการควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชน และเป็นการต่อยอดจากการใช้ศักยภาพของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างเช่น โครงการ 3 ล้าน 3 ปี เลิกบุหรี่ทั่วไต้หวัน การทำงานร่วมกับคนในพื้นที่เพื่อการควบคุมยาสูบหรือที่เรียกว่า “การใช้ชุมชนเป็นฐาน” ซึ่งสอดคล้องไปกับยุทธศาสตร์ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ว่าด้วยการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและท้องถิ่นด้วย จึงสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการใช้งานวิจัย เพื่อการสนับสนุนในประเด็นการควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชน ดังต่อไปนี้

1.1 ถอดบทเรียน “ชุมชน” เข้มแข็งด้านการควบคุมยาสูบในพื้นที่ เพื่อการเสนอแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมยาสูบในระดับพื้นที่ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดไปยังพื้นที่และชุมชนอื่นๆได้

1.2 พัฒนาศักยภาพนักวิจัยเพื่อประเมินการควบคุมยาสูบในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การแบ่งซองขาย การโฆษณา ณ จุดขาย การขายบุหรี่ให้เยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี สถานที่ปลอดบุหรี่ และกลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัด ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ในพื้นที่และชุมชน

1.3 การสำรวจระดับชาติเรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในระดับชุมชนและพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้ทราบความต่อเนื่องของมาตรการควบคุมยาสูบในพื้นที่และชุมชน

1.4 สำรวจพฤติกรรม และปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผิดกฎหมายบริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองเปรียบเทียบกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและคนไทย

(เพื่อสนับสนุน การทำงานในพื้นที่และชุมชนด้านการควบคุมยาสูบ)

## 2. โจทย์วิจัยในประเด็น มาตรการตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบ

เนื่องด้วยมาตรการทางกฎหมายเป็น “เครื่องมือ” หนึ่งที่สำคัญในการควบคุมยาสูบ นอกเหนือจากมาตรการทางสังคม อย่างเช่น การรณรงค์หรือการให้ความรู้ ซึ่งมาตรการทางกฎหมายควบคุมยาสูบสอดคล้องไปกับ ยุทธศาสตร์ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ว่าด้วยการพัฒนาระบบและกลไกทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาวะ การควบคุมยาสูบในปัจจุบันภาคสุขภาพได้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีผลใช้บังคับวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 เป็นกฎหมายหลักในการบังคับใช้ทั้งในส่วนของ การควบคุมผลิตภัณฑ์และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งยกระดับจากพระราชบัญญัติเดิม 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ให้มีความสอดคล้องไปกับ กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลกมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณี รวมถึงการควบคุมยาสูบในมาตรการอื่นๆนอกจากพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 เช่น มาตรการทางภาษี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาพัฒนาและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อประเทศไทยในด้านการ

ควบคุมยาสูบ จึงสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิจัยมาตรการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบดังต่อไปนี้

2.1 การวิจัยพัฒนากฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 เรื่องต่างๆ อย่างเช่น การควบคุมและเปิดเผยส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบในประเทศไทย หรือ การสร้างสื่อรณรงค์ ณ จุดขายปลีก เป็นต้น

2.2 มาตรการทางกฎหมายและสังคมเพื่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบ้านพักที่มีลักษณะเป็นอาคารชุด หรือ คอนโดมิเนียม

2.3 มาตรการทางกฎหมายของประเทศต่างๆเพื่อการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่ในประเทศไทย เช่น บุหรี่ไฟฟ้า หรือ ผลิตภัณฑ์ Heat not Burn เป็นต้น

2.4 ศึกษาการอนุญาตขายปลีกบุหรี่ การจำกัดการเข้าถึงร้านค้าปลีกของประเทศต่างๆ และผลกระทบของการเข้าถึงร้านค้าปลีกต่อการบริโภคยาสูบในกลุ่มเยาวชนของประเทศไทย

2.5 ประเมินสถานการณ์และการพัฒนาระบบการป้องกันการค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผิดกฎหมายในประเทศไทยตามพิธีสารว่าด้วยการจัดการค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบผิดกฎหมาย (Protocol to Eliminate Illicit Trade in Tobacco Products) ขององค์การอนามัยโลก

(เพื่อสนับสนุน มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้เพื่อการควบคุมยาสูบ)

### 3. โจทย์วิจัยในประเด็น การวิจัยทางเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขเพื่อการผลักดันนโยบายด้านการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

การวิจัยทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการควบคุมยาสูบมีความสำคัญ เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายหรือนักวิจัย นักวิชาการทราบถึงสถานการณ์ ความจำเป็น ผลกระทบและความคุ้มค่าของการควบคุมยาสูบในประเทศไทย ซึ่งสามารถนำไปใช้ออกแบบ กระบวนการสร้างเสริมสุขภาพหรือมาตรการต่างๆเพื่อการควบคุมยาสูบได้ โดยสามารถต่อยอดหรือสนับสนุนไปกับการทำงานเชิงรุกตาม ยุทธศาสตร์ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ว่าด้วยการพัฒนานวัตกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ และนวัตกรรมทางสังคม ตลอดจนการพัฒนาระบบและกลไกทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาวะ โดยมีประเด็น โจทย์วิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ความสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการบริโภคยาสูบ

3.2 การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้จากนโยบายการป้องกันการสูบบุหรี่ของรัฐฯ ต่อการลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการบริโภคยาสูบ

3.3 ผลกระทบและความสูญเสียจากการไม่ปรับอัตราภาษีตามโครงสร้างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

3.4 ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การบริโภคยาสูบประเภทต่างๆ ต่อราคาที่เปลี่ยนแปลง และผลกระทบต่อประชากรกลุ่มต่างๆ

3.5 การประมาณการณัปริมาณและมูลค่าบุหรี่ปิดกฎหมายของประเทศไทย

3.6 การวิจัยแนวทางและมาตรการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนใบยาสูบของประเทศไทย

3.7 การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้จากการบรรจยา Varenicline ในบัญชียาหลักแห่งชาติ

3.8 ความสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากเยาวชนกับการใช้บุหรี่ไฟฟ้า

(เพื่อเป็นเหตุผลการสนับสนุน นโยบายด้านการควบคุมยาสูบของประเทศไทย)

#### 4. โจทย์วิจัยในประเด็น มาตรการป้องกันนักสูบน้ำใหม่

การป้องกันนักสูบน้ำใหม่ จัดเป็นมาตรการที่สอดคล้องไปกับ ยุทธศาสตร์ ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ว่าด้วยการพัฒนานวัตกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ และนวัตกรรมทางสังคม ตลอดจนการพัฒนาระบบและกลไกทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาวะ และสอดคล้องไปกับแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่มีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดผู้เสพยาสูบน้ำใหม่และเฝ้าระวังธุรกิจยาสูบที่มุ่งเป้าไปยังเด็ก เยาวชนและนักสูบน้ำใหม่ ตลอดจนเป็นมาตรการที่กำหนดให้คณะกรรมการต่างๆ ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพราะเยาวชนจัดเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษ ซึ่งอนาคตสามารถนำไปสู่แนวคิดเรื่อง END GAME ในการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในอนาคตได้ ดังนั้นจึงสมควรมีการ ศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 มาตรการป้องกันการเริ่มต้นเป็นนักสูบน้ำใหม่ของเยาวชนเมืองและชนบท

4.2 ศึกษาผลกระทบต่อพัฒนาการสมวัยของเด็กและสุขภาพของเด็กในครอบครัวที่มีการสูบบุหรี่

4.3 ศึกษาปัจจัยทางกายภาพ ชุมชน สังคม วัฒนธรรม ที่มีผลทำให้เยาวชนเป็นนักสูบน้ำใหม่

4.4 การรับรู้และการเข้าถึงบุหรี่ไฟฟ้า หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบบรูปแบบใหม่ๆ ในกลุ่มเยาวชน

4.5 ผลของบุหรี่ไฟฟ้าในการทำให้เกิดนักสูบน้ำใหม่

4.6 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ให้เยาวชนรู้เท่าทันกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจยาสูบ และพิชภัยผลิตภัณฑ์ยาสูบบรูปแบบใหม่ๆ

(เพื่อสนับสนุนนโยบายป้องกันนักสูบน้ำใหม่ และเป็นแนวทางไปสู่การ END GAME ด้านการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในอนาคต)

## 5. โจทย์วิจัยในประเด็น มาตรการด้านการเลิกบุหรี่

“การเลิกบุหรี่” (cessation) จัดเป็นมาตรการลดอุปสงค์เกี่ยวกับการติดยาสูบ และการเลิกยาสูบตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก มาตรา 14 สอดคล้องไปกับแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ว่าด้วยให้ผู้เสพให้เลิกใช้ยาสูบ และเป็นมาตรการที่กำหนดให้คณะกรรมการต่างๆ ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินมาตรการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เสพยาสูบ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้ คือ

5.1 งานวิจัยเพื่อการผลักดันเรื่อง ยาเลิกบุหรี่เข้าสู่บัญชียาหลักและยาสามัญประจำบ้านของประเทศไทย

5.2 การบูรณาการงานเลิกบุหรี่ระดับชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลชุมชน

5.3 การบูรณาการงานช่วยเลิกบุหรี่ในพื้นที่ชายขอบ เช่น ชุมชนแออัด เรือนจำ ฯลฯ

5.4 ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการช่วยเลิกสูบบุหรี่รูปแบบต่างๆ ในประเทศไทย

5.5 การพัฒนายาเลิกบุหรี่รูปแบบใหม่ๆ

5.6 การพัฒนาสื่อเพื่อการป้องกันและชี้แนะสังคมถึงพิษภัยของบุหรี่ไฟฟ้าในประเทศไทย

(เพื่อสนับสนุนนโยบายหรือมาตรการด้านเลิกบุหรี่ของประเทศไทย)

## 6. โจทย์วิจัยในประเด็น มาตรการเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ

การเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ จัดเป็นมาตรการที่สอดคล้องไปกับแนวทางปฏิบัติงานตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก มาตรา 5.3 ว่าด้วยการป้องกันการแทรกแซงนโยบายรัฐด้านการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีในการปฏิบัติตาม เพื่อปกป้องมาตรการการควบคุมยาสูบที่สำคัญของประเทศจากการแทรกแซงนโยบายของอุตสาหกรรมยาสูบ ดังนั้นจึงสมควรมีการศึกษาในประเด็น ดังนี้

6.1 วิจัยการเฝ้าระวังและติดตาม อุตสาหกรรมยาสูบต่างชาติ และอุตสาหกรรมยาสูบในประเทศต่อการแทรกแซงนโยบายการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

6.2 การผลักดันนโยบายหรือกฎหมายเพื่อการป้องกันแทรกแซงนโยบายการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

6.3 การถอดบทเรียน หรือทบทวนวรรณกรรม คดีความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับอุตสาหกรรมยาสูบเพื่อสนับสนุนการป้องกันแทรกแซงนโยบายการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

(เพื่อป้องกันการแทรกแซงนโยบายรัฐด้านการควบคุมยาสูบของอุตสาหกรรมยาสูบ)

## 7. โจทย์วิจัยในประเด็น มาตรการติดตามการทำการตลาดของอุตสาหกรรมยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบบรูปแบบใหม่ๆ

การเฝ้าระวังอุตสาหกรรมยาสูบ จัดเป็นมาตรการที่สอดคล้องไปกับแนวทางปฏิบัติงานตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก มาตรา 5.3 ว่าด้วยการป้องกันการแทรกแซงนโยบายรัฐด้านการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก เช่นเดียวกับโจทย์วิจัยในข้อ 6 ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมยาสูบได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆเพื่อดึงดูดกลุ่มลูกค้า หรือกลยุทธ์ต่างๆในการทำการตลาดเพื่อแสวงหากำไรมากขึ้น แม้การควบคุมโฆษณา ส่งเสริมการขาย และการอุปถัมภ์จากอุตสาหกรรมยาสูบจะถูกห้ามโดยพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ซึ่งสอดคล้องไปกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก มาตรา 13 ที่ประเทศไทยมีพันธกรณีก็ตาม แต่อุตสาหกรรมยาสูบก็แสวงหากลยุทธ์การตลาดใหม่ๆ เสนอ ดังนั้นจึงสมควรมีการศึกษาในประเด็น ดังนี้

7.1 วิจัยเพื่อเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ยาสูบบรูปแบบใหม่ เช่น บุหรี่ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ Heat not Burn หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบบรูปแบบต่างๆ

7.2 สำรวจการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในประชากรกลุ่มต่างๆ ในประเทศไทย เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

7.3 วิจัยกลยุทธ์ต่างๆในการทำการตลาด ของอุตสาหกรรมยาสูบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาสูบ

(เพื่อเฝ้าระวังการตลาดและนวัตกรรมใหม่ๆของอุตสาหกรรมยาสูบ)

## 8. มาตรการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

แนวทางปฏิบัติงานตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลกในมาตรา 8 ที่ว่าด้วยการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันยาสูบได้เสนอว่า “ไม่มีระดับที่ปลอดภัยจากการสัมผัสควันบุหรี่” และประเด็นเรื่องมาตรการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่จัดเป็นมาตรการที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้สูบบุหรี่เพื่อประโยชน์เรื่องสุขภาพของผู้สูบบุหรี่เอง ด้วยวิธีการลดการเข้าถึงของผู้สูบบุหรี่ และการเคารพสิทธิในสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องไปกับมาตรการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ดังนั้นจึงสมควรมีการศึกษาในประเด็น ดังต่อไปนี้

8.1 ศึกษาการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย ในเรื่องชายหาดปลอดบุหรี่

8.2 วิจัยผลกระทบของควันมือสอง และมือสาม ในสถานที่ต่างๆ หรือยานพาหนะ

8.3 วิจัยประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในพื้นที่สาธารณะ

(เพื่อการคุ้มครองสิทธิในสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่)